

Recensionier.

Liturgik.

Theodosius Briemle: Unsere Heiligen. Verlag Friedrich Pustet, Regensburg. 2: 50 Mk.

En handbok över helgonnamnen i den romerska kalendern och därutöver ett betydande antal andra namn, de flesta av tyskt ursprung. För varje namn anges dess betydelse, en sammanfattande skildring av helgonets levnad, dödsåret och namnsdagen. Så vitt stickprov kunnat övertyga därom, äro de historiska uppgifterna korrekta. Fråga får väl sättas vid uppgiften att Ansgar var av fransk släkt. För den som vill behändigt finna helgondagarnas plats är det en bekväm uppslagsbok. T. R.

Gregorianik.

Hermann Halbig: Kleine gregorianische Formenlehre. Bärenreiter-Verlag, Kassel, 1930. 56 s. 3: — Mk.

Efter ett par inledande kapitel, i vilka läsaren erhåller en mycket kort skiss av den gregorianska sångens historiska utveckling och en något fyliligare redogörelse för den nutida gregorianska notskriften, meddelas en översikt över de viktigaste gregorianska formerna. Den uppgift, som författaren ställt för sig att på ett trettiootal små sidor giva en bild av den gregorianska musikens formrikedom, hör sannerligen icke till de lättaste. Ifrågasätts kan väl också, om icke boken skulle vunnit på att framställningen begränsats till de enklare formerna. Den, som vill göra bekantskap med de rikare, är i alla fall icke mycket hjälpt med en så knapp framställning. Nekas skall emellertid icke att författaren inom den trånga ramen lyckats få med förvånande mycket. Dock är den styvmoderliga behandlingen av psalmodien iögonenfallande. För övrigt bidraga reda och klarhet att göra den lilla boken ganska användbar. K. P.

För blandad kör.

Dietrich Buxtehude: Jesu, meine Freude. Kantate für zwei soprane und Bass mit zwei Violinen, Fagott (Cello) und Generalbass. Bärenreiterausgabe 487. Bärenreiter-Verlag, Kassel.

Ännu en Buxtehudekantat, vars utgivande borde hälsas med största tillfredsställelse och i synnerhet intressera oss svenskar, då till grund för denna upplaga bl. a. ligger en tabulaturhandskrift i Uppsala universitetsbibliotek. Förekomsten av Bachs motett med samma namn bör inte avhålla våra kyrkokörer från att stifta bekantskap med Buxtehudes kantat. Dels ställer dess utförande icke så stora tekniska krav på kören som Bachmotetten, dels nöjer den sig med en mindre såväl vokal som instrumental besättning och borde därför vara särdeles välkommen hos körer, för vilka ex. bristande läktarutrymme lägger hinder i vägen för utförande av Bachmotetten. Svensk text torde utan större svårighet kunna erhållas från sv. ps. 216. S. S.

Kyrkokonst.

Oskar Thulin, Die Lutherstadt Wittenberg und Torgau. Deutscher Kunstverlag, Berlin 1932. 4 Rmk.

I serien »Deutsche Land — deutsche Kunst» har utkommit en vacker volym behandlande Wittenberg och Torgau. Eftersom den har till förf. föreståndaren för Lutherhalle, Oskar Thulin, som företräder både teologisk och konsthistorisk vetenskap, förstår man att reformationstidens många minnen och sevärdheter skall skildras med ingående saksakskap. Skildringens huvudföremål är som titeln antyder reformationstidens konstminnen. Värdefullt är här exempelvis påpekandet av den förreformatoriska byggnadstanke, som uttryckes i slottskyrkan redan 1484. Det obetydligt

förhöjda altarrummet är icke avdelat från menigheten i långhuset; Luthers lära om det allmänna prästadömet är här förebådad liksom i Marktkirche i Halle. Ett annat konstverk av visst teologiskt intresse är Cranachs altarskåp i stadskyrkan — kyrkan med 18,970 relikier — med dess återgivande av verbum visibile (sakramenten) och verbum audibile (predikan). I sammanhang därmed bör nämnas, att Dürers kanske vackraste altarmålning, Kungar-

nas tillbedjan, ursprungligen prydde denna kyrka; den finnes här. Kort och instruktiv är redogörelsen för den boktryckarkonst och träsnittskonst, som stod i reformationens tjänst.

Till texten sluta sig ett 80-tal illustrationer efter ypperliga fotografier. Att boken även är avsedd för svensk publik framgår därav, att bildtexten är författad utom på tyska och engelska även på svenska.

Bengt Cnattingius.

Meddelanden.

Val. Till Domkyrkokapellmästare i Lund har utnämnts musikdirektör J. Hedar, Södertälje. Till innehavare av förenade tjänster har utsetts i Stenkvista, Söd., K. S. Appelkvist, Altuna, i Rommele, Älvsb., D. Svensson, Vingsö, i Kalv, Älvsb., C. J. Helin, Ovan sjö, i Flackebo, Västm., V. v. Knorring, Säter, i Rappestad, Östg., S. Jonsson, Mellby, i Fjälkesta, Lund, B. O. Lindberg, Ö. Sönnarslöv.

Nya orglar. Örby församling har beslutat att ombygga sin orgel. Kontrakt har tecknats med Akerman & Lunds Nya Orgelfabriks A.-B. i Sundbyberg om leverans av ett orgelverk med 3 manualer och 35 stämmor, varav 5 stämmor komma att bilda en kororgel.

Nybro församling har beslutat uppdra åt samma firma att leverera ett orgelverk till församlingens under bygg-

nad varande kyrka. Orgeln kommer att innehålla 14 stämmor fördelade på 2 manualer och pedal.

Sammanträden hava hållits i Stockholm med Centralstyrelsen för Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening, med Centralstyrelsen för Kyrkosångens Vänner och Centralrådet för Sveriges Kyrkosångsförbund. Utförliga referat från dessa sammanträden, skola inflyta i februarinumret.

Passionsvesper, ny del av Evangelisk Tidegård, är under utgivande. Passionsvespern kan efter den 20 januari rekvideras från Diakonistyrelsens förlag till ett pris av 25 öre per exemplar.

Andra Heinrich Schütz-festen anordnas av nya Schütz-sällskapet i Flensburg den 27—28 februari 1932.

Kyrkokalender

för februari månad.

För veckans morgonböner:

Månd. 1 febr. Sv. psb. 248: 1, 2. 248: 3, 4. Psalt. 89: 2—7, 12—16. Matt. 24: 29—51.
Tisd. 2 febr. KYNDELSMASSA. Sv. psb. 426: 1, 2. 426: 3. Psalt. 116: 12—19. Matt. 25: 1—30.

Onsd. 3 febr. HENRIK SCHARTAU. Sv. psb. 129: 1, 2. 129: 3, 4. Psalt. 84. Matt. 25: 31—26: 16.

Torsd. 4 febr. ANSGAR. Sv. Psb. 226: 1, 2. 226: 7. Psalt. 91. Matt. 26: 17—46.